

og som nu har maattet være med at betale de Andre, der have nydt en gammel Fritagelse, skulde faae at vide, at man egentlig havde istunde at tage imod deres Penge og dog beholde Rettigheden, saa vilde der ogsaa reise sig et Strig, som maaskee kunde blive ligesaa farligt og høit som det, han antydede, naaget jeg ikke tvivler om, at der er flere af dem, han sigtede til, der forstaae at strige ret høit, hvilket vi daglig see i deres Blade, og som vi see navnlig idag, da man allerede der taler om at indfrænke Valgretten.

Fscherning: Jeg troer, at her er en Bemærkning, som ganske undstipper, nemlig at vi maae gjøre en af 2 Ting, nemlig, enten legalisere dem som vedblivende Sædegaardseiere, der have ophørt at være det, og som ikke have nogen legal Adkomst til at vælge (Hør!), hvis Valg, altsaa naar det ikke skeer, bliver en Nullitet, eller gaae en anden Vej, og indføre en anden Valgmaade istedetfor den tidligere, som nu maa være en Nullitet. — (Hør!). Det kan gjerne være, at det kan opretholdes med parlamentarisk Magt, men det bliver alligevel en Nullitet. Der er nemlig ingen Sædegaardseiere mere, thi Sædegaardene ere overalt i Loven definerede ved frit Hartkorn, og naar dette Udtryk „frit Hartkorn“ tages bort, saa falder hele Definitionen, thi der gives da ikke nogen anden. Man kan altsaa gjerne gaae den Vej, at man kan sige, at ved de forestaaende Valg skulde de, der ere en Gaard af den og den Bessaffenhed, eller som paa den og den Tid ere at betragte som Sædegaardseiere, vedblive at bruge deres Rettighed ved Valget som saadanne, men man kan ogsaa gaae den anden, nemlig at erstatte dette Valg paa en anden Maade, men hvilken af disse Veie man end vil gaae, saa maa man vistnok stride ind med Lovens Magt, om man ikke vil udsætte sig for, at det forestaaende Valg maa erkendes at være et Null-Valg.

Grundtvig: Jeg maa dog tage mig den Frihed at spørge den høitærede Indenrigsminister om, naar der er et Forhold, som deels efter foregaaende Love og deels efter Grundloven selv ikke længere kan være bestaaende, om det da ikke er værre at lade det Lovstridige staae end enten ved en Bevilling at fjerne

Ulempen, eller ved en stykkevis Lovgivning dog at bringe det i Overensstemmelse med den nuværende Tilstand og Ret, og jeg spørger saameget mere derom ved denne Leilighed, som det desværre ikke er den eneste Kreds af Livet hvor man paa den ene Side tilstaaer, at efter Grundloven kan den nuværende Tilstand ikke kaldes lovlig, og paa den anden Side dog vægrer sig ved eller nøler med at give nogen-somhelst Bestemmelse, som kunde bringe Tilstanden i Overensstemmelse med Grundloven, Naar et æret Medlem nylig aumærkede, at, naar man foretog Valg til Amtsraadet paa en anden Maade end hidtil, saa blev derved udstudt et Element, som hidtil havde været i Bestidelse af en vis Ret eller Magt, saa synes det ærede høiærværdige Medlem reentud at have glemt, at dette Element jo allerede er udstudt ved Grundloven (Ja!), og hvad der allerede er udstudt derved og ved Udjevningen af Forskjellen mellem Privilegeret og Uprivilegeret, det kan ikke nu indskydes, om man endog lader være at tage nogen Bestemmelse om det, som allerede ved Grundloven er gjort til en lovlig Umulighed.

Indenrigsministeren: Ja, hvis det virkelig var saa, at det Forhold, hvorom der var Spørgsmaal, stod i ligefrem Strid med Grundlovens Bestemmelser eller med nogen anden Lovs Bestemmelser, da var det jo en Selsølgelse, at det maatte ophøre som en Følge af de Paragrapher i Grundloven, hvormed det stod i Strid, men der kan være mange Forhold, som ikke stride mod de bestemte Bud i en enkelt Lov, og som dog staae i en mindre Samklang med Lovens Aand og med Grundlovens Aand. Der er forøvrigt i Grundloven selv ikke nogen udtryffeligg Bestemmelse, som kan henføres til de her omhandlede Forhold; de staae i mindre Samklang med vor hele nuværende Udvikling, og derfor maa man søge at fjerne dem successtve ad Lovgivningens Vej; men man kan ikke erklære dem for ikke eksisterende, blot fordi de mindre vel slutte sig til det nu Indførte, saalænge de dog ikke udtryffeligg derved ere ophævede.

Monrad: Dersom det var Tilfældet, at Amtsraadets nuværende Sammensætning var i en saadan aabenbar Strid med Grundloven,